
У журналі вміщено статті з питань давньої історії та археології від первісності до середньовіччя, публікації археологічних матеріалів і результатів досліджень на території України і за рубежом, дискусійні, біографічні матеріали.

Для археологів, істориків, краєзнавців, студентів історичних факультетів, усіх, хто цікавиться давньою історією України.

В журнале помещены статьи по вопросам древней истории и археологии от первобытности до средневековья, публикации новых археологических материалов и результатов исследований на территории Украины и за рубежом, дискуссионные, биографические материалы.

Для археологов, историков, краеведов, студентов исторических факультетов, всех, кто интересуется древней историей Украины.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

П. П. ТОЛОЧКО (головний редактор),

В. Д. БАРАН, В. Ф. ГЕНІНГ,

М. І. ГЛАДКИХ, В. М. ЗУБАР

(відповідальний секретар),

В. І. КАДЄЄВ,

С. Д. КРИЖИЦЬКИЙ (заст. гол.

редактора), О. П. МОЦЯ,

В. В. ОТРОЩЕНКО, С. В. СМІРНОВ,

В. Н. СТАНКО,

Р. В. ТЕРПИЛОВСЬКИЙ,

В. М. ЦИГИЛИК, Є. В. ЧЕРНЕНКО.

Адреса редакції:

252025, Київ-25, вул. Володимирська, 3.

Телефон 228-44-05

Здано до набору 30.12.92. Підп. до друку 22.02.93. Формат 70×108¹/₁₆. Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 14,00. Ум. фарбовідб. 14,17. Обл.-вид. арк. 14,81. Тираж. 1200 прим. Зам. 629в. Віддруковано у ВНІ корпорації УкрНТІ. 252171 Київ, вул. Горького, 180.

Друкується за постановою редакційної колегії журналу
Редактор Т. Г. ПРИВАЛОВА
Художній редактор А. С. ЗАЄЦЬ
Технічний редактор
О. І. ДОЛЬНИЦЬКА
Коректор Г. О. АВДЄЄНКО

АРХЕОЛОГІЯ

4 1992

АКАДЕМІЯ НАУК
УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ
НАУОВИЙ ЖУРНАЛ
заснований у березні 1989 р.
видається
щомісячно
Київ • Фірма «ДОВІРА»

ЗМІСТ

Статті

- 3 ТЕЛІГІН Д. Я. Основні періоди історичного розвитку населення території України у V — першій половині IV тис. до н. е.
- 11 ІЄВЛЕВ М. М. Природні умови та їх вплив на господарську діяльність населення Нижнього Побужжя в епоху грецької колонізації (VII—V ст. до н. е.)
- 17 РУСЯЄВА А. С., КРАПІВІНА В. В. До історії Ольвії IV—I ст. до н. е.
- 34 ГАРЛАН І. Про походження амфор типу «Солоха»
- 43 КУЧЕРА М. П. «Траянові» вали Середнього Подністрів'я
- 55 ПИСАРЕНКО Ю. Г. Клятва з дерном на голові (обряд і міф)

Публікації археологічних матеріалів

- 66 Пам'яті Алли Олексіївни Моруженко
- 67 МОРУЖЕНКО А. О. Скіфський курган Передерієва Могила
- 75 ПАЧКОВА С. П., КУБИШЕВ А. І. Хронологія Пирогівського могильника

Пам'ять археології

- 91 ГРАБ В. І., СУПРУНЕНКО О. Б. Доля Михайла Рудинського

© Інститут археології АН України, 1992

«АРХЕОЛОГІЯ», № 4, 1992 р.

101 МАКАРЕНКО Д. Є. Епістолярна спадщина М. О. Макаренка

108 До 90-річчя Володимира Андрійовича Богусевича

Дискусії

111 ШИЛОВ Ю. О. Новий етап археологічного освоєння курганів енеоліту-бронзи Південно-Східної Європи

121 РАССАМАКІН Ю. Я. До проблеми вивчення курганних споруд

138 РИЧКОВ М. О. Антропоморфні насипи. Міф чи дійсність?

Вітаємо ювілярів

148 До 80-річчя Ріви Йонівни Ветштейн

До 75-річчя Елли Ісаївни Соломоник

До 60-річчя Валентини Іванівни Неприної

До 70-річчя Михайла Петровича Кучери

До 60-річчя Сергія Дмитровича Крижицького

Рецензії

155 ТЕПЕГІН Д. Я. Domanska L. *Kavkasko-nadczarnomorskie wzorce kulturowe w rozwoju późnomezolitycznych społeczeństw Nizy strefy pogranicza Europy wschodniej i środkowej.*— Poznań, 1990.— 96s.— 30 rus.— 1 foto.

СОДЕРЖАНИЕ

Статьи

- ТЕЛЕГИН Д. Я.** Основные периоды исторического развития населения территории Украины в V — первой половине IV тыс. до н. э. 3
- ИЕВЛЕВ М. М.** Природные условия и их влияние на хозяйственную деятельность населения Нижнего Побужья в эпоху греческой колонизации (VII—V ст. до н. э.) 11
- РУСЯЕВА А. С., КРАПИВИНА В. В.** К истории Ольвии IV—I вв. до н. э. 17
- ГАРЛАН И.** О происхождении амфор типа «Солоха». 34
- КУЧЕРА М. П.** «Траяновы» валы Среднего Поднестровья 43
- ПИСАРЕНКО Ю. Г.** Клятва с дерном на голове (обряд и миф) 55

Публикации археологических материалов

- Памяти Аллы Алексеевны Моруженко 66
- МОРУЖЕНКО А. А.** Скифский курган Передериева Могила 67
- ПАЧКОВА С. П., КУБЫШЕВ А. И.** Хронология Пироговского могильника 75

Память археологии

- ГРАБ В. И., СУПРУНЕНКО А. Б.** Судьба Михаила Рудинского 91
- МАКАРЕНКО Д. Е.** Эпистолярное наследие Н. Е. Макаренко 101
- К 90-летию Владимира Андреевича Богусевича 108

Дискуссии

- ШИЛОВ Ю. А.** Новый этап археологического освоения курганов энеолита-бронзы Юго-Восточной Европы 111
- РАССАМАКИН Ю. Я.** К проблеме изучения курганных сооружений 121
- РЫЧКОВ Н. А.** Антропоморфные насыпи. Миф или действительность? 138

Поздравляем юбиляров!

- К 80-летию Ривы Ионовны Ветштейн 148
- К 75-летию Эллы Исааковны Соломоник
- К 60-летию Валентины Ивановны Неприной
- К 70-летию Михаила Петровича Кучеры
- К 60-летию Сергея Дмитриевича Крижицкого

Рецензии

- Domanska L. *Kavkasko-nadczarnomorskie wzorce kulturowe w rozwoju poznomezolitycznych spoleczen'stw Nizu strefy pogranicza Europy wschodniej i srodkowej.*— Poznań, 1990.— 30 rus.— 1 foto. 155